

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2019/20
Subject (*)	Banking		Code	611448010
Study programme	Mestrado Universitario en Banca e Finanzas			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	1st four-month period	First	Obligatory	5
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Economía			
Coordinador	Veiga Fernández, Luís Angel	E-mail	l.veiga@udc.es	
Lecturers	Maixe Altes, Joan Carles	E-mail	carlos.maixe@udc.es	
	Veiga Fernández, Luís Angel		l.veiga@udc.es	
Web	http://fv.udc.es/			
General description	Esta materia consta de dos partes. En la primera parte se tratan con caracter preferente aspectos del entorno bancario en perspectiva internacional e histórica: la crisis financiera actual con relación a crisis pasadas, la incidencia del cambio tecnológico en la competitividad del sector y la evolución de la banca minorista y de servicios. En la segunda parte se pretende aportar al alumno una visión global de las entidades financieras, de su actividad, de su tipo de negocio, sus productos y su operatoria, con referencia a los contenidos de la certificación EFPA o similar.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A2	Coñecer os aspectos históricos e institucionais do desenvolvemento bancario, especialmente o papel da banca universal, a diversificación, o cambio tecnolóxico e a informatización na era da globalización
A3	Identificar os retos estratéxicos e tendencias aos que se enfrontan as entidades financeiras
A11	Comprender o papel das TIC no desenvolvemento de novas formas de organización e de facer negocios
A12	Entender o sistema de formación de prezos dos produtos financeiros e a regulamentación básica
A19	Saber percibir as fontes de risco financeiro
A25	Coñecer o papel e o funcionamento do banco central. Identificar as relacións entre os tipos de xuro do banco central e os tipos dos mercados monetarios
A28	Valorar a solvencia dunha empresa e das entidades financeiras
B1	Habilidades lingüísticas básicas.
B2	Planificación para a resolución de problemas.
B3	Uso adecuado dos medios e sistemas de información dispoñibles.
B5	Habilidades de presentación oral e escrita.
B6	Pensamento crítico e avaliación das accións propias e alleas.
B8	Capacidade de organizar e planificar, saber administrar o tempo.
B9	Capacidade para traballar baixo presión.
B10	Habilidades interpersonais, saber relacionarse con outros.
B11	Curiosidade, habilidades de búsqueda e xestión da información.
B12	Preocupación pola calidade, por facer as cousas ben.
B13	Capacidade para adaptarse a novas situacións, flexibilidade.
B14	Análise e toma de decisións en materia de riscos financeiros e de investimento
B15	Explotación da información dispoñible para a planificación e a toma de decisións
B17	Comprensión do concepto de valor temporal do diñeiro e aprendizaxe dos instrumentos de matemáticas financeiras que o utilizan para resolver distintos problemas no ámbito das finanzas
B20	Estudo da solvencia das empresas e das entidades financeiras
B23	Coñecemento dos principais aspectos que abarca a actividade bancaria

B24	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a menudo nun contexto de investigación
B25	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B26	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B27	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
B28	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que haberá de ser en grande medida autodirixido ou autónomo.
C1	Adequate oral and written expression in the official languages.
C2	Mastering oral and written expression in a foreign language
C3	Using ICT in working contexts and lifelong learning
C4	Acting as a respectful citizen according to democratic cultures and human rights and with a gender perspective
C5	Understanding the importance of entrepreneurial culture and the useful means for enterprising people.
C6	Acquiring skills for healthy lifestyles, and healthy habits and routines
C7	Developing the ability to work in interdisciplinary or transdisciplinary teams in order to offer proposals that can contribute to a sustainable environmental, economic, political and social development.
C8	Valuing the importance of research, innovation and technological development for the socioeconomic and cultural progress of society.

Learning outcomes			
Learning outcomes		Study programme competences	
Identificar os retos estratéxicos e tendencias aos que se enfrontan as entidades financeiras		AJ3	BJ1 CC1
		AJ11	BJ3 CC2
		AJ12	BJ5 CC3
		AJ19	BJ6 CC4
		AJ25	BJ9 CC5
		AJ28	BJ10 CC6
			BJ13 CC7
			BJ14 CC8
			BJ15
			BJ17
			BJ20
			BJ23
			BJ24
			BJ25
			BJ26
			BJ27
			BJ28

Coñecer os aspectos históricos e institucionais do desenvolvemento bancario, especialmente o papel da banca universal, a diversificación, o cambio tecnolóxico e a informatización na era da globalización	AJ2	BJ1	CC1
	AJ3	BJ2	CC2
	AJ11	BJ3	CC3
		BJ5	CC4
		BJ6	CC5
		BJ8	CC6
		BJ10	CC7
		BJ11	CC8
		BJ12	
		BJ13	
		BJ14	
		BJ15	
		BJ17	
		BJ23	
		BJ24	
		BJ25	
		BJ26	
		BJ27	
		BJ28	

Contents	
Topic	Sub-topic
PRIMERA PARTE (J. Carles Maixé-Altés): Banking environment: International historical perspectives ? Entorno bancario: Perspectiva internacional e histórica	***
Unidad 1. Las crisis financiera ¿viejos o nuevos problemas en las finanzas internacionales desde 1929 hasta hoy?	1. Las crisis financieras en perspectiva: El crack de 1929 y las crisis de finales del siglo XX 2. Crisis financieras y préstamo interbancario internacional. Nuevos análisis a raíz de la reciente crisis 3. La depresión de 2008 y las políticas emprendidas por los gobiernos y los supervisores 4. Qué lecciones pueden obtenerse de las crisis pasadas *** Adaptación programa EFPA: Módulo 1. Instrumentos y mercados financieros (1.B. Los ciclos económicos; 3.D.1. Mercados financieros: conceptos y funciones)
Unidad 2. La dinámica de la ventaja competitiva: informatización y cambio tecnológico en la industria bancaria	1. Cambio tecnológico y competitividad en los mercados bancarios. Consideraciones sobre la "paradoja de la productividad" 2. Informatización y teleproceso en los bancos y cajas españolas 3. Un caso de estudio: el liderazgo tecnológico de "la Caixa" - Caixabank *** Adaptación programa EFPA. Estudio de caso: desarrollos de la estrategia multicanal en los productos bancarios

Unidad 3. Sistemas de pago, banca minorista y banca de servicios	1. Comercio minorista, banca y sistemas de pago 2. Las tarjetas de plástico y el desarrollo de una banca de servicios: la perspectiva evolutiva y el "Two-Sided Market Approach"; 3. Resistiendo al "cambio climático"; las incertidumbres del retail banking europeo y el reto del FinTech *** Adaptación programa EFPA: Módulo 1. Instrumentos y mercados financieros (3.E.3. El Banco Central Europeo y la política monetaria. El sistema TARGET: objeto y funcionamiento). Módulo 7. Crédito y financiación (1.A.5. Tarjetas de crédito)
SEGUNDA PARTE (Luis Angel Veiga Fernández): Negocio bancario. Crédito y Financiación. Temas 1 al 6 totalmente adaptados al módulo 7 del programa EFPA: Crédito y Financiaci3n.	***
Tema 1.- Productos de crédito	A. Tipos de préstamos 1. Crédito al consumo 2. Crédito hipotecario 3. Leasing 4. Renting 5. Tarjetas de crédito B. Análisis financiero del préstamo 1. Comisiones y otros costes 2. Tipo de interés fijo y variable 3. Métodos de amortización
Tema 2.- Análisis del riesgo de particulares	A. Riesgo de crédito B. Riesgo jurídico C. Riesgo operativo D. Factores que determinan el nivel de riesgo
Tema 3.- Las fases del riesgo de particulares	A. Estudio B. Concesión C. Formalización D. Seguimiento
Tema 4.- Análisis de las garantías	A. Garantías reales B. Garantías personales C. Garantías pignoraticias con activos financieros
Tema 5.- Apalancamiento	A. Efecto del apalancamiento en una operaci3n de crédito B. Ratios de endeudamiento en una operaci3n de crédito
Tema 6.- Gesti3n de la insolvencia	A. Clasificaci3n de las operaciones vencidas B. Negociaci3n con la entidad C. Proceso de impago. El impago como un problema de pron3stico. D. Soluciones E. Procedimiento judicial
Tema 7.- Otros temas relacionados con el negocio bancario	A. Reestructuraci3n del sector bancario. Uni3n Bancaria (MUS, MUR) B. Protecci3n al cliente bancario. Servicio de Reclamaciones del Banco de Espa1a C. Fondo de Garantía de Dep3sitos en Entidades Bancarias D. Exclusi3n Financiera. Banca Ética: responsabilidad social, idoneidad de clientes y otras cuestiones éticas.

Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A2 A3 A11 A12 A19 A25 A28 B1 B2 B5 B6 B9 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B20 B23 B24 B25 B26 B27 B28 C4 C5 C6 C7 C8	16	36.8	52.8
Seminar	A2 A3 A11 A12 A19 A25 A28 B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B20 B23 B24 B25 B26 B27 B28 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	10	19.1	29.1
Supervised projects	B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9 B10 B12 B13 B14 B15 B24 B25 B26 B27 B28 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	9	17.1	26.1
Objective test	A2 A3 A11 A12 A19 A25 A28 B1 B5 B6 B8 B9 B12 B14 B15 B17 B20 B23 B24 B25 B26 B27 B28 C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8	2	0	2
Personalized attention		15	0	15
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Presentación e desenvolvemento por parte do profesor da materia correspondente na sesión de clase. Dita explicación irá acompañada das fontes e bibliografía axeitadas para que o alumno poda profundar na materia desenvolvida, tanto en termos teóricos como prácticos.
Seminar	Clase-seminario
Supervised projects	Ao comezo de cada unha das partes da materia asignaranse unha serie de traballos que nalgúns casos desenrolaranse de xeito individual e outros en grupo. Ditos traballos serán titorizados particularmente (alumno ou grupos de alumnos) para que se acaden os obxectivos previstos. Para a súa avaliación podería esixirse que os traballos se expoñan públicamente e se estableza un debate na clase ao redor dos mesmos.
Objective test	Exame final

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects	Nos casos que proceda realizarse atención personalizada, preferentemente en horas de tutoría.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification

Seminar	A2 A3 A11 A12 A19 A25 A28 B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B20 B23 B24 B25 B26 B27 B28 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	A súa avaliación compútase xunto cas intervencións do alumno en clase nos traballos tutelados.	0
Guest lecture / keynote speech	A2 A3 A11 A12 A19 A25 A28 B1 B2 B5 B6 B9 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B20 B23 B24 B25 B26 B27 B28 C4 C5 C6 C7 C8	A súa avaliación compútase dentro da proba obxectiva.	0
Supervised projects	B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9 B10 B12 B13 B14 B15 B24 B25 B26 B27 B28 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Esta porcentaxe constitúe a media dos porcentaxes da primeira e a segunda parte da asignatura: A porcentaxe exacta para cada parte explicitase en "Observacións";	45
Objective test	A2 A3 A11 A12 A19 A25 A28 B1 B5 B6 B8 B9 B12 B14 B15 B17 B20 B23 B24 B25 B26 B27 B28 C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8	Esta porcentaxe constitúe a media dos porcentaxes da primeira e a segunda parte da asignatura: A porcentaxe exacta para cada parte explicitase en "Observacións";	55

Assessment comments

DETALLE DO SISTEMA DE AVALIACIÓN

Avaliación continua: Participación en clase, Seminarios e Traballos tutelados (Primeira parte: 60%; Segunda parte: 30%)

Proba final: Avaliación do conxunto das habilidades e contidos do curso a través dunha proba escrita (Primeira parte: 40%; Segunda parte: 70%)

CONDICIONES PARA SER AVALIADO

- En primeiro lugar é necesaria unha asistencia mínima ás sesións de clase do 80% en cada parte da asignatura; de non acadar ese mínimo non poderá realizarse o exame final.

- É necesario superar ambas partes da materia para que se poida aplicar unha nota final media (se non se supera unha das partes a nota final sería de suspenso). Así mesmo na segunda parte é necesario obter no exame final polo menos 4 puntos sobre 10 para poder sumar a avaliación continua e superar esta parte.

Segundo acordo na reunión de coordinación do 20.05.2019, en relación coa Avaliación da materia:

?Na avaliación continua da materia, será requisito indispensable para ser avaliado a asistencia regular, con participación activa e aproveitamento, ás sesións presenciais e actividades organizadas polos coordinadores da materia e do Mestrado.? Como se indica anteriormente, a asistencia mínima a cada parte da asignatura é do 80% das sesións de clase.

Lémbrese tamén o Acordo marco para elaboración das guías GADU (Aprobado na reunión da Comisión Permanente do 4 de xullo de 2011) consonte a cualificación de non presentado:

?Corresponde ao alumnado, cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación acadada.?

Sources of information

Basic	PRIMEIRA PARTE Alvarez, Sebastián (2015): "The Mexican debt crisis redux: international interbankmarkets and financial crisis, 1977-1982", <i>Financial History Review</i> 22 (1), 79-105. A-lvarez, Sebastian y Flores Zendejas, Juan (2014): "Trade finance and Latin America's lost decade: The forgotten link", <i>Investigaciones de Historia Económica-Economic History Research</i> 10 (2), 127-139. Barba Navaretti, G.; Calzolari, G. and Pozzolo, A.P. (2017): <i>FinTech and Banking. Friends or Foes?</i> EUROPEAN ECONOMY: BANKS, REGULATION, AND THE REAL SECTOR 2017, issue 2. (disponible en https://european-economy.eu/) Baskin, J.B. and Miranti, P. J. (1997): <i>A History of Corporate Finance</i>, Cambridge University Press, Cambridge. Bätz-Lazo, B., Haigh, T., & Stearns, D. (2014): "How the Future Shaped the Past: The Case of the Cashless Society". <i>Enterprise & Society</i>, 15 (1), 103-131. Bätz-Lazo, Bernardo; J. Carles Maixé-Altés; Paul Thomes (eds.) (2010): <i>Technological Innovation in Retail Finance: International Historical Perspectives</i>. Oxford-New York: Routledge. Bätz-Lazo, Bernardo and Gustavo del Angel (2016): <i>The Dawn of the Plastic Jungle: Lessons from the first credit card in Europe and North America, 1950-1975</i>. Economics Working Paper 16107, March. Hoover Institution, Stanford University, Stanford. Brandeis, L. D. (1994): <i>Eldinero de los demás y de cómo lo utilizan los banqueros</i>, Ariel, Barcelona. Cortada, James W. (2006): <i>The Digital Hand. How Computers Changed the Work of American Financial, Telecommunications, Media, and Entertainment Industries</i>. New York, Oxford University Press. Evans, David S., and Richard Schmalensee (2008): "Markets with Two-sided Platforms." <i>Issues in Competition and Law Policy</i> 1, no. 28, 667-693. Maixé-Altés, J. Carles (2018): "Retail trade and payment innovations in the digital era: a cross-industry and multi-country approach", <i>Business History</i>. (DOI:10.1080/00076791.2018.1471062). Disponible en: https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00076791.2018.1471062?journalCode=fbsh20 Maixé-Altés, J. Carles (2019): "The Digitalisation of Banking: A New Perspective from the European Savings Banks Industry before the Internet." <i>Enterprise and Society</i> 20 (1), 159-198. (DOI:10.1017/eso.2018.18). Disponible en: https://www.cambridge.org/core/journals/enterprise-and-society/article/digitalization-of-banking-a-new-perspective-from-the-european-savings-banks-industry-before-the-internet/EA2D51EE97A11E35D7705FCC6A1D120D#Mizen, P. (ed.) (2003): <i>Monetary History, Exchange Rates and financial Markets. Essays in honour of Charles Goodhart</i>, Edward Elgar, Cheltenham, vol. 2. O'Rourke, K. H. and Williamson, J. G. (2000): <i>Globalization and History</i>, The MIT Press, Cambridge, Mass. Piketty, Thomas (2014): <i>Capital in the Twenty-First Century</i>. Londres, Belknap Press. Reinhart, Carmen M. and Rogoff, Kenneth S. (2009): <i>This time is different: eight centuries of financial folly</i>. Princeton: Princeton University Press. Rochet, Jean-Charles and Jean Tirole (2006): "Two-sided markets: a progress report." <i>The RAND Journal of Economics</i> 37, no. 3, 645-667. Stearns, D.L. (2011): <i>Electronic Value Exchange. Origins of the VISA Electronic Payment System</i>. London, New York: Springer. Sylla, R., Tilly, R. and Tortella, G. (1999): <i>The State, the Financial System, and Economic Modernization</i>, Cambridge University Press, Cambridge. SEGUNDA PARTE Ayora Aleixandre, J., Deprés Polo, M. y Villegas Martos, R. (2017): <i>Manual de Regulación Bancaria en España</i>. Edita FUNCAS. Bueno Campos, E. -Director- (2001): <i>Evolución y perspectivas de la banca española</i>, Civitas, Madrid. Calvo González, J.L. y Calvo González, T. (2005): <i>Préstamos Hipotecarios (la compra de bienes inmuebles)</i>, Aula Aberta UNED, Madrid. Calvo González, J.L. y Martínez Álvarez, J.A. (2006): <i>Fundamentos del dinero y de la banca</i>, Sanz y Torres, S.L. Calvo, A.; Parejo, J.A.; Rodríguez Saiz, L., Cuervo, A. y Alcalde, E. (2018): <i>Manual del sistema financiero español</i>, Ariel, Barcelona. Castaño, F.J., Tascón, M.T. y Castro, P. (2017): <i>Gestión y operativa bancaria</i>. Ed. Pirámide. Castelló Muñoz, E. (1996): <i>Dirección y organización de entidades financieras</i>, ESIC. Garrido Buj, S. (2001): <i>Las entidades de créditos: funcionamiento y gestión</i>, UNED, Madrid. López Pascual, J. y Sebastián González, A. (2008): <i>Gestión Bancaria. Factores clave en un entorno competitivo</i>, McGraw Hill, Madrid. López Pascual, J. y Sebastián González, A. (2015): <i>Economía y Gestión Bancaria</i>, Pirámide, Madrid. Pampillón Fernández, F. y otros (2004): <i>Apuntes de tendencias del sistema financiero español</i>, Dykinson, Madrid. Pérez Ramírez, J. y Calvo González-Valinas, J. (2006): <i>Instrumentos financieros. Análisis y valoración con una perspectiva bancaria y de información financiera</i>, Pirámide. Rasines García, L.A. y Sánchez Ávila, A. (2013): <i>Dinero y Banca</i>, Uned, Madrid. Rasines García, L.A. y Sánchez Ávila, A. (2013): <i>Dinero y Banca. Cuestiones resueltas</i>, Uned, Madrid. Río Bárcena, J. (2001): <i>Guía práctica de los servicios bancarios I</i>, Pirámide. Río Bárcena, J. (2001): <i>Guía práctica de los servicios bancarios II</i>, Pirámide. Santos Palacio, J.R. y Camps Torres, J. (2002): <i>Dirección estratégica bancaria</i>, Díaz de Santos. Urbaneja Cillán, J. (2018): <i>La ordenación internacional y europea de las entidades de crédito: la Unión Bancaria</i>. Editorial Tirant lo Blanch. Uría Fernández, F. (2018): <i>La nueva regulación y supervisión bancaria. Diez años de reforma tras la crisis</i>. Editorial Aranzadi ? Thomson Reuters.

Complementary	- Comisión Nacional del Mercado de Valores (). http://www.cnmv.es/index.htm. - The Federal Reserve Board USA: Statistics: Releases and Historical Data (). http://www.federalreserve.gov/releases/. - Fundación de las Cajas de Ahorros (FUNCAS) (). http://www.funcas.es/. - Instituto Galego de Estadística (). http://www.ige.eu/ga/index.htm. - Savings Banks; Retail Banking (WSBI - ESBG) (). http://www.savings-banks.com/generalHome.aspx. - Asociación Española de la Banca (). www.aebanca.es. - Analistas Financieros Internacionales (). www.afi.es. - Asociación Hipotecaria de España (). www.ahe.es. - Establecimientos financieros de crédito (). www.asnef.es. - Banco de España (). www.bde.es. - Confederación Española de Cajas de Ahorros (). www.ceca.es. - Cinco Dias (). www.cincodias.com. - Banco Central Europeo (). www.ecb.int. - Buscador de Economía y Empresa (). http://www.buscadoree.udc.es/. Facultad Ciencias Económicas y Empresariales - UDC - El Economista (). www.eleconomista.es. - El País (). www.elpais.com. - Expansión (). www.expansion.com. - Instituto Nacional de Estadística (). www.ine.es. - Inverco (Inversión Colectiva) (). www.inverco.es. - Invertia (). www.invertia.com. - La Gaceta de los Negocios (). www.negocios.com. - La Voz de Galicia (). www.lavozdegalicia.es. - Ministerio de Economía y Hacienda (). www.mineco.es. - Unión Nacional de Cooperativas de Crédito y Cajs Rurales y Profesionales (). www.unacc.es. - Centre for Economic Policy Research (). http://www.cepr.org/default_static.htm. - Federal Deposit Insurance Corporation (). http://www.fdic.gov/index.html. - Federal Reserve Board, USA - Statistics (). http://www.federalreserve.gov/econresdata/releases/statisticsdata.htm. - International Futures ? Exploring Alternative Global Possibilities (). http://www.ifs.du.edu/index.aspx. - Instituto Galego de Estadística - IGE (). http://www.ige.eu/ga/index.htm.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Fiscalidade das Operacións e dos Instrumentos Financeiros/611403301

Análise e xestión de riscos/611403304

Instrumentos financeiros derivados/611403305

Contabilidade de entidades e instrumentos financeiros/611403309

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Mercados Financeiros/611403302

Sistema financeiro/611403307

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.